

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle aktiivimallin leikkureiden ja velvoitteiden kumoamista koskeväksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle aktiivimallin leikkureiden ja velvoitteiden kumoamista koskeväksi lainsäädännöksi (HE 80/2019 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- työelämä- ja tasa-arvovaliokunta TyVL 5/2019 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Marjaana Maisonlahti, sosiaali- ja terveysministeriö
- erityisasiantuntija Ville Heinonen, työ- ja elinkeinoministeriö
- budjettineuvos Outi Luoma-Aho, valtiovarainministeriö
- lakimies Antti Ristimäki, Kansaneläkelaitos
- johtava asiantuntija Vesa Rantahalvari, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- erityisasiantuntija Anna Järvinen, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
- lakimies Sampsa Koskela, STTK ry
- sosiaaliasioiden päällikkö Pirjo Väänänen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- toiminnanjohtaja Niina Jussila, Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry
- professori Roope Uusitalo

Valiokunta on saanut kirjalliset lausunnot:

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
- Suomen Kuntaliitto
- Akava ry
- Suomen Yrittäjät ry
- Työttömien Keskusjärjestö ry

Valiokunnan mietintö StVM 14/2019 vp

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki työttömyysturvalain 6 luvun 3 a §:n ja 7 luvun 5 a §:n kumoamisesta sekä muutettaviksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia ja työttömyyskassalakia. Esityksen tarkoituksena on toteuttaa pääministeri Antti Rinteen hallituksen hallitusohjelman mukainen aktiivimallin leikkureiden ja velvoitteiden kumoaminen.

Työttömyysturvalakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että niin kutsuttua työttömyysturvan omavastuupäivin toteutettua aktiivimallia koskevat säännökset työttömyysturvalaissa kumottaisiin. Tästä seuraisi, että työttömyysetuuden saajan ei tarvitsisi täyttää kyseisissä säännöksissä säädettyjä palkkatyötä, yritystoimintaa tai työllistymistä edistävään palveluun tai työllistymistä tukevaan toimintaan osallistumista koskevia ehtoja säilyttääkseen työttömyysetuutensa täytenä. Edelleen aktiivimallin edellytysten täyttämättä jääminen ei enää johtaisi työttömyysetuuden alentamiseen 4,65 prosentilla. Muilta osin työttömyysetuuden saajia koskevat etuuden saannin edellytykset säilyisivät ennallaan.

Esityksessä ehdotetaan myös, että aktiivimallia koskevien säännösten kumoamisen vuoksi muutettaisiin työttömyysetuuksien rahoituksesta annettuun lakiin ja työttömyyskassalakiin sisältyviä ansiopäivärahan valtionosuutta koskevia säännöksiä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2020 talousarvioesitykseen ja tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi työttömyysturvan niin sanottuun aktiivimalliin sisältyvät velvoitteet ja leikkurit. Työttömyysturvalakia (1290/2002) muutettiin 1.1.2018 alkaen siten, että työttömyysetuutta alennetaan 4,65 prosenttia 65 päivän ajaksi, jos työtön ei ole osoittanut riittävästi aktiivisuutta edeltävien 65 maksupäivän eli noin kolmen kuukauden tarkastelujakson aikana. Aktiivisuusehto katsotaan täytyneeksi, jos henkilö on tarkastelujaksolla työskennellyt vähintään yhden kalenteriviikon verran työssäoloehto kartuttavassa työssä tai ansainnut yritystoiminnasta vastaavaa tuloa taikka osallistunut vähintään viisi päivää työllistymistä edistäviin palveluihin tai koulutukseen. Aktiivimallia ei sovelleta henkilöön, joka saa työttömyysetuuden rinnalla jotakin työkyvyttömyyteen tai vammaan perustuvaa etuutta tai jolla on ensiasteessa vireillä työkyvyttömyyseläkehakemus. Sitä ei sovelleta myöskään omais- tai perhehoitajiin.

Aktiivimallin käyttöönoton yhteydessä työttömyyden alussa olevaa työttömyysturvan omavastuuaikaa lyhennettiin seitsemästä päivästä viiteen päivään. Työttömyyden jatkuessa aktiivimalli kuitenkin lisäsi omavastuupäiviä niillä, jotka eivät täytä täysimääräisen työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä olevaa aktiivisuusvelvoitetta.

Valiokunnan mietintö StVM 14/2019 vp

Sosiaali- ja terveysvaliokunta kannattaa aktiivimallin leikkureiden ja velvoitteiden kumoamista. Ehdotettujen muutosten seurauksena työttömyysetuuden säilyminen normaalin suuruisena ei enää edellytä sitä, että työttömyysturvan saaja mallissa edellytetyllä tavalla työllistyy palkkatyössä tai yritystoiminnassa tai että hän osallistuu työllistymistä edistävään palveluun tai työllistymistä tukevaan toimintaan vähintään viiden päivän ajan. Muilta osin työttömyysetuuksia saavien työnhakijoiden velvoitteet säilyvät ennallaan, eli työttömän työnhakijan tulee edelleen aktiivisesti hakea työtä ja koulutusta sekä osallistua työllistymistä edistäviin palveluihin ja toimenpiteisiin.

Aktiivimallin vaikutukset

Eduskunta edellytti jo aktiivimallia koskevat muutokset hyväksyessään, että uudistuksen vaikutuksia tulee seurata tarkasti ja tarvittaessa tulee laajentaa keinoja, joilla aktiivisuusedellytyksen voi täyttää, jos ilmenee, etteivät ehdotetut keinot ole riittäviä estämään aktiivisesti työnhakua tai palveluun pääsyä yrittäneen työnhakijan joutumista vähennetylle etuudelle (EV 184/2017 vp).

Mallin keskeisimpänä tavoitteena on ollut lisätä työllisyyttä kannustamalla työttömiä työnhakijoita aktiivisuuteen ja omatoimisuuteen työhaussa koko työttömyyden keston ajan. Aktiivimallia koskevassa esityksessä (HE 124/2017 vp) mallin arvioitiin lisäävään työllisyyttä 5 000—12 000 henkilötyövuodella.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on lausunnossaan (TyVL 5/2019 vp) käsitellyt laajasti aktiivimallin vaikutuksia. Mallin vaikutuksia on tutkittu sen voimassaolon aikana kolmessa eri tutkimushankkeessa. Viimeisimmän työ- ja elinkeinoministeriön tilaaman selvityksen (VATT tutkimukset 189: Aktiivimallin vaikutukset työttömiin ja TE-toimistojen toimintaan) mukaan aktiivimallin työllisyysvaikutuksia on vaikea erottaa hyvän suhdannetilanteen vaikutuksista eikä vaikutuksia työllistymiseen voida siten luotettavasti arvioida. Aktiivimallin aikana tehtiin myös muita työllisyyteen mahdollisesti vaikuttavia uudistuksia. Sopivan verrokkiryhmän puuttuessa aktiivimallin vaikutusta on vaikeaa erottaa muiden tekijöiden vaikutuksesta.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta kiinnittää työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan tavoin huomiota siihen, että aktiivimalli on selvityksen mukaan saattanut lisätä työllistymistä ja työttömyyden päättymistä ansioturvan saajien joukossa. Sen sijaan peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajien keskuudessa kasvua oli lähinnä työttömyyden aikaisessa työssäkäynnissä. Työllistymisen kasvussa on osittain kyse myös työllisyystilanteen paranemisen vaikutuksesta.

Aktiivimallin yhteydessä työvoimapalveluiden tarjontaan lisättiin 25 miljoonan euron vuosittainen määräraha. Valiokunta pitää myönteisenä, että aktiivimallin aikana työttömille tarjottavien palveluiden määrä ja palveluihin osallistuminen lisääntyi niin ansiopäivärahan kuin peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajien keskuudessa. Selvityksen mukaan palveluihin osallistuminen kasvoi erityisesti vanhimmissa ikäryhmissä, joissa työllistyminen avoimille työmarkkinoille on harvinaisempaa. Toisaalta ansiopäivärahan saajien joukossa kasvoi erityisen paljon lyhyisiin, juuri aktiivimallin ehdot täyttäviin palveluihin osallistuminen. Lyhyiden koulutusjaksojen tarjonta myös lisääntyi aktiivimallin aikana, mikä on vaikuttanut palveluihin osallistumisasteeseen. Palveluihin osallistumisasteeseen ovat voineet vaikuttaa myös aktiivimallin aikana tehdyt muut työvoimahallinnon uudistukset, kuten määräraikaishaastattelut ja kokeiluhankkeet eri alueilla.

Valiokunnan mietintö StVM 14/2019 vp

Selvityksen mukaan TE-toimistojen asiantuntijoille ja esimiehille suunnattuun kysely- ja haastattelututkimukseen saatujen vastausten perusteella aktiivimallia ei pidetä työvoimapolitiittisesti tarkoituksenmukaisena keinona edistää työllisyyttä. Puolet vastaajista katsoo, että aktiivimallin avulla ei pystytä edistämään työllistymistä, koska se kannustaa aktiivisuuteen, joka ei perustu asiakkaiden tarpeisiin, motivaatioon tai työvoimapolitiittiseen tarkoituksenmukaisuuteen, vaan aktiivimallin ehtojen täyttämiseen.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta kiinnittää työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan tavoin huomiota siihen, että aktiivimallin vaikutusten arvioinnissa ei ole selvitetty mallin vaikutuksia työttömien hyvinvointiin ja työkykyyn. Sosiaali- ja terveysvaliokunta piti aktiivimallia koskevaa esitystä käsitellessään (StVM 22/2017 vp) tärkeänä, että uudistuksesta tehdään seurantatutkimus ja arvioidaan uudistuksen vaikutuksia henkilöiden myöhempään työllistymiseen ja taloudelliseen hyvinvointiin sekä tehdään vaikuttavuusarviot myös eri ryhmille esimerkiksi sukupuolen, iän, koulutustason, asuinalueen ja työttömyyden keston mukaan.

Selvitysten ja tilastotietojen perusteella on selvää, että aktiivimalli on heikentänyt työttömien toimeentuloturvaa. Aktiivimallin voimassaolon aikana työmarkkinatukea on alennettu kuukaudessa keskimäärin 39 prosentilla saajista (34 % päivistä), peruspäivärahaa 31 prosentilla saajista (26 % päivistä) ja ansiopäivärahaa 32 prosentilla saajista (29 % päivistä). Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että selvityksen perusteella työttömyysetuutta pienennettiin erityisen usein heikommassa työmarkkina-asemassa olevilta iäkkäämmiltä työnhakijoilta sekä työttömyysturvaa työttömyyspäivärahan lisäpäiviltä saavilta. Aktiivimalli näyttää myös kohdistuneen erityisesti miehiin, joiden työttömyysetuuksia alennettiin aktiivimallin vuoksi useammin kuin naisten. Alueellisia eroja ei selvityksessä sen sijaan havaittu.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää sosiaaliturvajärjestelmän kokonaisuuden ja järjestelmän kannustavuuden kannalta ongelmallisena, että ensisijaisen etuuden alentaminen aktiivimallin johdosta on lisännyt viimesijaisen toimeentulotuen tarvetta. Aktiivimallin perusteella alennettua työmarkkinatukea saavista henkilöistä toimeentulotukea sai 42 prosenttia ja alennettua peruspäivärahaa saaneista toimeentulotukea sai 31 prosenttia. Toimeentulotukiriippuvuus nostaa työllistymisen kynnystä ja johtaa usein työttömyyden pitkittymiseen.

Valiokunta toteaa, että aktiivimalliin on kohdistunut voimakasta kritiikkiä ja se on koettu vaikeaselkoiseksi ja epäoikeudenmukaiseksi. Myös TE-toimistojen asiantuntijoille ja esimiehille tehdyssä kyselyssä mallin havaittiin kasvattaneen epäoikeudenmukaisuuden kokemusta paitsi niissä asiakkaissa, joilla on muita heikommät edellytykset aktivoitua sen edellyttämällä tavalla, myös niissä työkykyisissä ja -haluisissa asiakkaissa, jotka hakevat aktiivisesti työtä, mutta joiden työnhakuaktiivisuutta ei lueta mallin ehdot täyttäväksi. Epäoikeudenmukaisuuden kokemukset voivat heikentää entisestään työllistymisen edellytyksiä. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta nostaa lausunnossaan esille aktivointitoimenpiteiden kielteiset vaikutukset erityisesti miesten itseluottamukseen ja heidän kokemaansa arvostukseen.

Yhteenvetona valiokunta toteaa, että tutkimuksissa ei ole voitu luotettavasti osoittaa aktiivimallin lisänneen työllisyyttä, mikä on ollut mallin keskeisin tavoite. Aktiivimalli on kuitenkin heikentänyt erityisesti vaikeasti työllistyvien ryhmien työttömyysturvan tasoa, lisännyt toimeentu-

Valiokunnan mietintö StVM 14/2019 vp

lotuen tarvetta ja nostanut työttömyysturvajärjestelmään kohdistuvia epäoikeudenmukaisuuden kokemuksia.

Aktiivimallin kumoaminen

Aktiivimallin kumoaminen lisää esityksen mukaan työttömyysturvan menoja arviolta 51,1 miljoonalla eurolla. Asumistuen ja toimeentulotuen menojen arvioidaan alenevan 12 miljoonalla eurolla. Aktiivimallin kumoaminen lisää siten kokonaisuudessaan julkisen talouden menoja arviolta 39 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 13,7 miljoonaa euroa, kuntien osuus 10,2 miljoonaa euroa ja työllisyysrahaston osuus 15,2 miljoonaa euroa.

Aktiivimallin kumoaminen parantaa työttömien etuudensaajien toimeentuloturvaan. Työmarkkinatuen ja peruspäivärahan saajalla, joka ei täyttäisi aktiivimallin mukaisia edellytyksiä, etuus nousee ilman korotusosia noin 32,40 euroa kuukaudessa. Ansiopäivärahaa saavalla etuus nousee ilman korotusosia keskimäärin noin 65 euroa kuukaudessa.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta yhtyy työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan näkemykseen siitä, että jatkossakin työllisyyden edistämiseksi tarvitaan työttömien työnhakijoiden aktiivisuutta tukevia toimenpiteitä, kannusteita ja työllistymistä tukevia palveluita. Aktiivimallin kumoaminen ei poista työnhakijoiden velvollisuutta hakea aktiivisesti työtä ja osallistua työllisyyttä edistäviin palveluihin. Valiokunta pitää tarpeellisena, että aktiivimallin yhteydessä työvoimapalveluihin lisätty 25 miljoonan euron vuosittainen määräraha säilytetään. Aktiivimallin ehtojen täyttämiseen tähtäävien palvelujen sijasta työvoimapalveluita tulisi kehittää nykyistä yksilöllisemmiksi ja eri työttömien ryhmien tarpeita vastaaviksi ja riittäviksi.

Valiokunta pitää myönteisenä, että työttömyysturvan omavastuu säilyy aktiivimallin kumoamisen jälkeenkin viidessä päivässä. Omavastuuaikaa pidennettiin ennen aktiivimallin voimaantuloa vuoden 2017 alusta viidestä päivästä seitsemään päivään osana Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman kärkihanketta, jonka yhtenä toimenpiteenä oli työttömyysturvan uudistaminen. Kahden omavastuupäivän vähentäminen aktiivimallin voimaantulon yhteydessä on parantanut kaikkien työttömien työttömyysturvan tasoa ja vähentänyt myös toimeentulotuen tarvetta työttömyyden alussa.

Työttömyysturvan kehittäminen aktiivimallin jälkeen

Valiokunta toteaa, että hallitus on ohjelmassaan sitoutunut työllisyysasteen nostamiseen 75 prosenttiin. Työllisyyden edistämiseksi on asetettu ministerityöryhmä alatyöryhmineen. Valiokunta pitää tärkeänä, että työllistämistä tukevien palvelujen kehittämisen ohella työttömyysturvajärjestelmää kehitetään pitkäjänteisesti mahdollisten kannustinongelmien pienentämiseksi, järjestelmän selkeyden ja ymmärrettävyyden lisäämiseksi sekä toimeentulokiriippuvuuden vähentämiseksi. Valiokunta katsoo, että palvelujärjestelmän ja sosiaaliturvan uudistamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota osatyökykyisten ja vaikeasti työllistyvien henkilöiden työllisyyden edistämiseen ja heidän tarpeitaan vastaavan toimeentuloturvajärjestelmän rakentamiseen.

Valiokunnan mietintö StVM 14/2019 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 80/2019 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen.

Helsingissä 29.11.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anu Vehviläinen kesk
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Pekka Aittakumpu kesk
jäsen Anna-Kaisa Ikonen kok
jäsen Kaisa Juuso ps
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Noora Koponen vihr
jäsen Merja Kyllönen vas
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Juhana Vartiainen kok
jäsen Heidi Viljanen sd
jäsen Sofia Virta vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen

Valiokunnan mietintö StVM 14/2019 vp
Vastalause /kok

VASTALAUSE

Perustelut

Hallituksen talouspolitiikka on rakennettu sen varaan, että työllisyysaste nousee 75 prosenttiin. Eduskunnan riippumattoman tietopalvelun laskelman mukaan hallituksen ensi vuoden talousarvioesityksen vero- ja sosiaaliturvamuuokset laskevat työllisyyttä 5 000 hengellä. Arvio ei sisältänyt aktiivimallin poiston vaikutusta. Professori Roope Uusitalon johtama selvitysryhmä ei pystynyt arvioimaan aktiivimallin tarkkaa työllisyysvaikutusta, joten paras asiantuntija-arvio työllisyysvaikutuksista on edelleen valtiovarainministeriön arvioima 5 000—12 000 työllistä. Näin ollen varovaisestikin arvioiden hallituksen toimet ovat laskemassa työllisyyttä noin 10 000 hengellä. Hallituksen talouspolitiikalta on puolessa vuodessa jo putoamassa pohja pois.

Hallitus ei noudata omaa hallitusohjelmaansa. Aktiivimallin leikkurin ja velvoitteiden purusta todetaan hallitusohjelmassa seuraavasti: "Puretaan aktiivimallin leikkurit ja velvoitteet, kun työllisyysvaikutuksiltaan vastaavista toimenpiteistä on päätetty."

Hallituksen esityksessä tai valiokunnan kuulemisissa ei ole selvinnyt aktiivimallin korvaavia toimenpiteitä. Hallitus ei tältä osin ole noudattamassa omaa ohjelmaansa. Työllisyyttä laskevia toimenpiteitä kyllä kiirehditään, mutta työllisyyttä nostavista toimenpiteistä ei ole tietoa. Hallituksen työllisyyspolitiikka ei johda työllisyystavoitteen saavuttamiseen, eikä sitä näin ollen voi pitää uskottavana.

Professori Roope Uusitalon johtaman selvitysryhmän raportin mukaan aktiivimalli on aktivoinut erityisesti ansiosidonnaisella työttömyysturvalla olevia työttömiä, joiden työttömyysaika on lyhentynyt ja osallistuminen aktivointitoimenpiteisiin on kasvanut. Vaikka aktiivimalli nyt poistuu, aktiivisesta pohjoismaisesta työvoimapolitiikasta on pidettävä kiinni. Jokaisella on oltava oikeus riittävään työttömyysturvaan, mutta turvan saajalla on vastaavasti oltava jatkossakin velvollisuus hakea aktiivisesti töitä ja parantaa omia työllistymismahdollisuuksiaan. Aktivointia tulisi jatkaa esimerkiksi työttömien henkilökohtaisia palveluja uudistamalla ja vahvistamalla sekä ansiosidonnaista työttömyysturvaa porrastamalla. Esimerkiksi Suomen Pankki on talousvaliokunnalle antamassaan lausunnossa suositellut ansiosidonnaisen porrastusta työllisyyskeinona. Työ- ja tasa-arvovaliokunta pitää lausunnossaan kannusteiden käyttämistä tarpeellisena ja tärkeänä työttömyyden pitkittymisen ehkäisyssä.

Aktiivimallin käyttöönoton yhteydessä työttömyyden alun omavastuupäiviä vähennettiin seitsemästä viiteen. Aktiivimallin edellyttämän aktiivisuuden laiminlyönnistä seuraava leikkaus vastaa yhtä omavastuupäivää kuukaudessa. Omavastuupäivien lyhentämisellä haluttiin pehmentää leikkurin vaikutusta. Kun leikkuri poistuu, on johdonmukaista samalla palauttaa myös omavastuupäivät takaisin seitsemään päivään.

Aktiivimallin velvoitteiden myötä on paljastunut, että perustason työttömyysturvalla on paljon henkilöitä, jotka eivät todellisuudessa ole työkykyisiä tai joiden työkyky on merkittävästi alentunut. Aktiivimallin leikkuri on erityisesti osunut tähän työttömien ryhmään. Ongelma ei kuitenkaan ole varsinaisesti ollut aktiivimallissa, vaan yleisesti suomalaisessa sosiaaliturvajärjestel-

Valiokunnan mietintö StVM 14/2019 vp
Vastalause /kok

mässä. Aktiivimalli on vain tuonut esille nykyjärjestelmän väliinputoajat, jotka eivät ole työkykyisiä, mutta eivät myöskään oikeutettuja työkyvyttömyyseläkkeeseen.

Kokoomus on ehdottanut, että osatyökykyisille pitäisi räätälöidä oma sosiaaliturva. Osallistumistulo olisi perustason työttömyysturvan tasoinen, mutta sen velvoitteissa huomioitaisiin paremmin alentunut työkyky. Aktiivisuutta edellytettäisiin, mutta se voisi olla esimerkiksi kuntoutukseen ja vapaaehtoistyöhön osallistumista. Muutos voitaisiin toteuttaa osana isompaa sosiaaliturvan kokonaisuudistusta. Kokoomus kannustaa hallitusta käynnistämään sosiaaliturvauudistuksen nopeasti. Uudistukselle luotiin viime vaalikauden parlamentaarisessa TOIMI-hankkeessa hyvä pohja. Hallitusohjelmassa esitetty parlamentaarinen komitea olisi perustettava nopeasti ratkomaan nykysosiaaliturvan ongelmia.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että 1.—3. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisina,

että hyväksytään uusi 4. lakiehdotus(Vastalauseen uusi lakiehdotus)ja

että hyväksytään kolme lausumaa(Vastalauseen lausumaehdotukset).

Vastalauseen uusi lakiehdotus

4.

Laki

työttömyysturvalain 5 luvun 13 §:n ja 7 luvun 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 5 luvun 13 §:n 1 momentti ja 7 luvun 10 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1138/2017, seuraavasti:

**Valiokunnan mietintö StVM 14/2019 vp
Vastalause /kok**

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

13 §

Omavastuu aika

Työttömyyspäivärahaa maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä **seitsemää** täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana. Omavastuu aika asetetaan kerran 6 luvun 7 §:ssä säädettyä työttömyyspäivärahan enimmäisaikaa kohti.

---

7 luku

Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

10 §

Omavastuu aika

Työmarkkinatukea maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä **seitsemää** täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lakia sovelletaan, jos omavastuu aika alkaa tämän lain tultua voimaan.

Vastalauseen lausumaehdotukset

- 1. Eduskunta edellyttää, että hallitus vauhdittaa sosiaaliturvan kokonaisuudistuksen käynnistämistä ja huomioi osana uudistusta osatyökykyisten sosiaaliturvan kehittämistarpeet.*
- 2. Eduskunta edellyttää, että hallitus esittää viipymättä hallitusohjelman mukaiset työllisyysvaikutuksiltaan aktiivimallia vastaavat toimenpiteet.*
- 3. Eduskunta edellyttää, että omavastuupäivät palautetaan takaisin nykyistä lakia edeltävälle tasolle.*

**Valiokunnan mietintö StVM 14/2019 vp
Vastalause**

Helsingissä 29.11.2019

Mia Laiho kok
Juhana Vartiainen kok
Anna-Kaisa Ikonen kok